A blue-tinted photograph of a pair of metal scales of justice resting on a wooden base. To the left, several thick books are stacked, with their pages fanned out. The background is a soft, out-of-focus blue.

Державна реєстрація в умовах воєнного стану: зміни законодавства, що набрали чинності 28.04.2022

19.04.2022 Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 480 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо діяльності нотаріусів та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» (набрала чинності 28.04.2022).

Зазначеним нормативним актом внесено зміни до наступних постанов:

- від 29.06.1999 № 1172 «Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів»;
- від 28.02.2022 № 164 «Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану»;
- від 28.02.2022 № 165 «Деякі питання реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб»;
- від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією РФ»;
- від 06.03.2022 № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану».

Зміни, внесені до постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану»

Державна реєстрація, крім державної реєстрації, що відповідно до законодавства здійснюється в автоматичному режимі, проводиться виключно:

- ✓ державними реєстраторами юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців, державними реєстраторами речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що перебувають у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації / суб'єктом державної реєстрації прав, посадовими особами Міністерства юстиції, його територіальних органів, включеними до затвердженого Міністерством юстиції переліку державних реєстраторів та посадових осіб, якими в умовах воєнного стану проводиться державна реєстрація;
- ✓ нотаріусами, включеними до затвердженого Міністерством юстиції переліку нотаріусів, якими в умовах воєнного стану вчиняються нотаріальні дії щодо цінного майна;
- ✓ державними та приватними виконавцями відповідно до повноважень, визначених законом, перелік яких письмово повідомляється Міністерством юстиції технічному адміністратору Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

До переліку включаються державні реєстратори юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, щодо яких Міністерством юстиції не приймалося рішень про анулювання, блокування на строк не менше двох місяців або не менше двох рішень про блокування на будь-який строк доступу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, крім рішень, які скасовано (визнано протиправними або нечинними) рішенням суду, яке набрало законної сили.

Державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань державними реєстраторами, посадовими особами, включеними до переліку, може проводитися на підставі документів:

✓ прийнятих адміністраторами центрів надання адміністративних послуг суб'єктів державної реєстрації, державні реєстратори яких включені до переліку, відповідно до розділу III "Особливості проведення державної реєстрації через фронт-офіси" Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, затвердженого наказом Міністерства юстиції від 09.02.2016 р. N 359/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 09.02.2016 за N 200/28330, - **у разі державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців;**

✓ надісланих заявником електронною поштою або за допомогою інших засобів зв'язку в електронній формі, що створені з дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг та законодавства про електронні документи та електронний документообіг, або електронних копій документів у паперовій формі - **у разі державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.**

Державна реєстрація змін до відомостей про фізичну особу - підприємця на підставі поданих з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг заяв в електронній формі, за якими законом передбачено сплату адміністративного збору, проводиться державними реєстраторами, включеними до переліку, а маршрутизація таких заяв здійснюється засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та **розподіляється між державними реєстраторами пропорційно кількості опрацьованих заяв за попередній робочий тиждень.**

Державна реєстрація проводиться посадовими особами **незалежно від місцезнаходження нерухомого майна, місцезнаходження юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців чи громадських формувань**, якщо відповідні обмеження (умови) не передбачено переліком.

Державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, місцезнаходження яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що входить до затвердженого Міністерством юстиції переліку адміністративно-територіальних одиниць, в межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану, **проводиться незалежно від місцезнаходження юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.**

Державна реєстрація прав проводиться нотаріусами **в межах області за місцезнаходженням нерухомого майна, крім проведення державної реєстрації прав у результаті оформлення спадщини.** Державна реєстрація прав на нерухоме майно, розташоване у м. Києві або Київській області, проводиться нотаріусами, робоче місце (контора) яких розташовано в м. Києві або Київській області, крім проведення державної реєстрації прав у результаті оформлення спадщини.

Забороняється:

- ✓ державна реєстрація права власності (довірчої власності) на підставі договорів щодо відчуження нерухомого майна, про встановлення довірчої власності на нерухоме майно (у тому числі договорів про внесення змін до таких договорів або їх розірвання (припинення), які укладені від імені фізичної особи - відчужувача (довірчого засновника) на підставі довіреності;
- ✓ державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень на підставі договорів, посвідчених нотаріусом у період з 25.02.2022 до дня його включення до переліку нотаріусів;
- ✓ державна реєстрація права власності на нерухоме майно до закінчення одного місяця з дня проведення попередньої державної реєстрації права власності на таке майно, крім випадків, коли право власності набуто у порядку спадкування або державної реєстрації прав у результаті визначення розміру часток у праві спільної сумісної власності;
- ✓ державна реєстрація права власності на нерухоме майно:
 - у зв'язку з передачею майна у власність юридичної особи як внесок (внесення майна до статутного (складеного) капіталу (статутного фонду), вступні, членські та цільові внески членів кооперативу тощо);
 - у зв'язку з передачею майна у власність фізичним та юридичним особам, що вийшли із складу засновників (учасників) юридичної особи;
 - на підставі договору іпотеки за споживчим кредитом, що містить застереження про задоволення вимог іпотекодержателя шляхом набуття права власності на предмет іпотеки;
- ✓ державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, на підставі договорів щодо відчуження корпоративних прав або актів приймання-передачі частки (частини частки) у статутному (складеному) капіталі (статутному фонді) юридичної особи, які укладені (підписані) від імені відчужувача - фізичної особи на підставі довіреності.

Відомості з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за зверненнями фізичних та юридичних осіб надаються виключно державними реєстраторами, посадовими особами, включеними до переліку, а також адміністраторами центрів надання адміністративних послуг суб'єктів державної реєстрації, державні реєстратори яких включені до переліку, нотаріусами, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що не включена до переліку адміністративно-територіальних одиниць, затвердженого відповідно до пункту 12 постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану».

Інформація з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно за зверненнями фізичних та юридичних осіб надається виключно державними реєстраторами, посадовими особами та нотаріусами, які відповідно до цієї постанови отримали доступ до цього Реєстру для проведення державної реєстрації.

Доступ до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань для надання відомостей з нього надається таким адміністраторам центрів надання адміністративних послуг, нотаріусам, у тому числі тим, що не включені до переліку нотаріусів, за зверненнями відповідних органів місцевого самоврядування, нотаріусів, до технічного адміністратора цього Реєстру у порядку, визначеному законодавством.

Доступ користувачів до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно для отримання відомостей/інформації з них надається технічним адміністратором цих Реєстрів у порядку, визначеному законодавством:

- ✓ за допомогою прикладного програмного інтерфейсу цих Реєстрів;
- ✓ шляхом надання ідентифікаторів доступу суб'єктам, визначеним в частині сьомій статті 11 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" та в частині третій статті 32 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень", місцезнаходження, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що не включена до переліку адміністративно-територіальних одиниць, затвердженого відповідно до пункту 12 постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану», за їх зверненнями до технічного адміністратора цих Реєстрів.

Нотаріус, включений до переліку нотаріусів, забезпечує формування за допомогою програмних засобів Державного реєстру речових прав на нерухоме майно інформації про проведені ним протягом попереднього дня реєстраційні дії у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та перевіряє їх щодо відповідності реєстраційним діям, що фактично ним проводилися за відповідний період.

Якщо протягом дня, наступного за днем проведення реєстраційних дій у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, нотаріус не здійснював відповідних дій у цьому Реєстрі у зв'язку з вихідним днем, відповідна інформація формується ним протягом першого після цього робочого дня.

Якщо сформована інформація свідчить про проведення реєстраційних дій з неправомірним використанням ідентифікаторів доступу нотаріуса до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, нотаріус зобов'язаний невідкладно звернутися до кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг для блокування відповідного кваліфікованого сертифіката відкритого ключа, письмово повідомити про такий факт технічному адміністратору Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та не пізніше наступного після формування інформації дня надіслати Міністерству юстиції скаргу на рішення (дії) в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, прийняті (проведені) з неправомірним використанням таких ідентифікаторів.

Не пізніше наступного робочого дня з дня надходження відповідного повідомлення нотаріуса технічний адміністратор Державного реєстру речових прав на нерухоме майно припиняє доступ такого нотаріуса до цього Реєстру.

Після завершення розгляду скарги нотаріуса на рішення (дії) в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, прийняті (проведені) з неправомірним використанням його ідентифікаторів, надання нотаріусу доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно здійснюється технічним адміністратором Реєстру у порядку, визначеному законодавством, за зверненням нотаріуса на підставі відповідного повідомлення Міністерства юстиції.